

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-03-28

Vår referens

Lina Bennehult
Verksamhetscontroller
lina.burstrombennehult@malmö.se

Årsredovisning 2023 Malmö stad STK-2024-137

Sammanfattning

I ärendet presenteras Årsredovisning 2023 för Malmö stad. Förslaget är att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna den och att kommunfullmäktige avsätter 77 mnkr till resultatutjämningsreserv. Förslaget är även att kommunfullmäktige beslutar att nämndernas resultat 2023 inte medför några justerade kommunbidrag eller justerade investeringsramar för 2024.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner Årsredovisning 2023 för Malmö stad.
2. Kommunfullmäktige avsätter 77 mnkr till resultatutjämningsreserv.
3. Kommunfullmäktige beslutar att nämndernas resultat 2023 inte medför några justerade kommunbidrag eller justerade investeringsramar för 2024.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240402 Årsredovisning 2023 Malmö stad
- Årsredovisning 2023 Malmö stad
- Bilaga - Rapport - särskild fråga om arbetet med mänskliga rättigheter

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-02

Kommuncentral samverkan 2024-04-05

Kommunstyrelsen 2024-04-10

Kommunfullmäktige 2024-05-23

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser
Stadskontorets handläggare

Ärendet

I ärendet presenteras Malmö stads årsredovisning för 2023. I denna tjänsteskrivelse lyfts delar av redovisningen och förslag till beslut. Som en bilaga till ärendet finns en återrapportering om det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter.

Verksamhet

I detta avsnitt ges en överblick av rapporteringen kring grunduppdraget, kommunfullmäktiges mål, budgetuppdrag och det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter.

Grunduppdraget

Malmö stads nämnder och bolag har alla ett grunduppdrag som har sin utgångspunkt i framför allt lagstiftning, reglementen och ägardirektiv. I årsredovisningen redovisas utvecklingen i verksamheten utifrån nämndernas och bolagens årsanalyser.

Redovisningen följer indelningen från Malmö stads budget 2023 i temaområdena Kommunstyrelsens verksamhet, Teknik, stadsutveckling och miljö, Livslångt lärande och Arbete och socialt förebyggande. Faktorer som påverkat kommunens verksamheter är bland annat det samhällsekonomiska läget under året och utmaningar med kompetensförsörjning.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige fattar varje år beslut om kommunfullmäktigemålen i Malmö stads budget. Kommunfullmäktige har i Malmö stads budget för 2023 formulerat mål och uppdrag inom fyra målområden: Utbildning och arbete, Stadsutveckling och klimat, Trygghet och delaktighet och En god organisation. Målen och uppdragen är riktade till alla eller vissa utvalda nämnder och helägda bolag. Kommunens nämnder och bolag har gjort en analys och bedömning av sina respektive bidrag till måluppfyllelsen för 2023 och en prognos för mandatperioden.

I årsredovisningen för 2023 görs bedömning av måluppfyllelse på ett delvis förändrat sätt. Utöver en prognos för måluppfyllelsen på lång sikt (för mandatperioden) görs även en bedömning av måluppfyllelsen för 2023. Syftet med förändringen är att uppfylla lagstiftningens krav om årlig utvärdering och samtidigt få en tydligare koppling mellan årlig planering och uppföljning.

Den samlade bedömningen är att fem av kommunfullmäktigemålen för 2023 är uppnådda och att åtta av målen är delvis uppnådda. Bedömningarna baseras på en samlad analys av nämndernas och bolagens bidrag till kommunfullmäktigemålen under året. Faktorer som bidragit till att vissa mål är delvis uppfyllda är bland annat det samhällsekonomiska läget under året och utmaningar med kompetensförsörjning.

I Malmö stads budget 2024 beslutade kommunfullmäktige om mål som ska gälla för resten av mandatperioden. Flera mål från Malmö stads budget 2023 kvarstår dock, om

än med vissa förändringar i inriktning och formulering. För respektive mål 2023 har det gjorts en prognos över om önskad förflyttning förväntas uppnås vid mandatperiodens slut. Nämndernas och bolagens arbete med koppling till kommunfullmäktigemålen förväntas fortsätta och bidra till kommunfullmäktigemålen 2024–2026. Prognosen baseras på vilka effekter som förväntas av genomförda och planerade bidrag, och hur förutsättningarna ser ut. Långsiktiga prognoser är dock alltid osäkra då förutsättningarna snabbt kan förändras.

Budgetuppdrag

Budgetuppdragen är ett instrument för kommunfullmäktige att under året omsätta den politiska viljan i kommunal verksamhet. I Malmö stads budget 2023 har kommunfullmäktige gett fem sådana uppdrag till ett antal nämnder. Uppdragen är kopplade till kommunfullmäktiges målområden utifrån vilken karaktär uppdragen har. I årsredovisningen finns en kortfattad redovisning av budgetuppdragen. Alla budgetuppdrag under 2023 rapporteras även som särskilda ärenden till kommunfullmäktige.

Det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter

Inför årets årsredovisning har kommunstyrelsen ställt en särskild fråga till nämnder och bolag om arbetet med mänskliga rättigheter. Frågan har handlat om hur nämnder och bolag arbetar systematiskt för att säkerställa implementering och uppföljning av de vägledande principerna i policyn för mänskliga rättigheter. Frågan har även handlat om vilka möjligheter och utmaningar nämnder och bolag ser i arbetet med att omsätta de vägledande principerna. En samlad återrapportering av den särskilda frågan redovisas i en bilaga till årsredovisningen.

Årets resultat och budgetavvikelse

Årets resultat för kommunkoncernen uppgick till +361 mnkr, varav resultatet för Malmö stad uppgick till +334 mnkr, för bolagen till +55 mnkr och för kommunalförbunden till +11 mnkr. Justeringar för interna mellanhavanden, mellan kommunen, bolagen och kommunalförbunden uppgick till -39 mnkr.

Årets resultat för Malmö stad uppgick till +334 mnkr jämfört med +1 848 mnkr föregående år. Då det budgeterade resultatet för år 2023 var -500 mnkr uppgick budgetavvikelsen till +834 mnkr. I huvudsak bestod överskottet av tre delar, högre skatteintäkter och generella statsbidrag, realisationsvinster (vilka ej budgeterats) samt överskott i nämndernas verksamhet. Årets resultat, justerat för realisationsvinster på 13 mnkr, uppgick till +321 mnkr vilket innebär att kommunen uppfyller kravet på ekonomisk balans.

Nämnderna

I samband med Ekonomisk prognos 2023 (STK-2023-116) beslutade kommunfullmäktige om följande ansvarsbefrielse samt resultatkrav:

- Kommunfullmäktige beslutar att tekniska nämnden redovisar överskott i 2023 års bokslut med 722 tkr motsvarande det överskott som uppstod under perioden januari-april avseende lägenhetsenheten.
- Kommunfullmäktige befriar servicenämnden från ansvar för underskott 2023 som är hänförligt till ökade kostnader för skolmåltider.
- Kommunfullmäktige befriar förskolenämnden från ansvar för underskott 2023 som är hänförligt till utökat antal barn i verksamheten i förhållande till vad som prognostiserats.

I samband med ärendet Ekonomisk prognos per oktober 2023 - Funktionsstödsnämnden (STK-2023-1445) beslutade kommunfullmäktige om följande ansvarsbefrielse:

- Kommunfullmäktige befriar funktionsstödsnämnden från resultatansvar för den prognostiserade negativa budgetavvikelsen 2023.

De flesta av nämnderna visade för år 2023 överskott eller nollresultat förutom grundskolenämnden, förskolenämnden, fritidsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, funktionsstödsnämnden samt tekniska nämndens ramar för exploateringsverksamhet samt för rivning, sanering och detaljplaner.

Grundskolenämnden visade ett underskott om -43 mnkr.

Förskolenämnden visade ett underskott om -1 mnkr. Nämnden är befriad från ansvar för underskott 2023 som är hänförligt till utökat antal barn i verksamheten i förhållande till vad som prognostiserats.

Fritidsnämnden visade ett underskott om -3 mnkr.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden visade ett underskott om -18 mnkr.

Funktionsstödsnämnden visade ett underskott om -211 mnkr. Nämnden är befriad från resultatansvar för den prognostiserade negativa budgetavvikelsen 2023 som redovisades i Ekonomisk prognos per oktober 2023 - Funktionsstödsnämnden.

Tekniska nämndens ram för exploateringsverksamhet visade på ett underskott om 12 mnkr och nämndens ram för rivning, sanering och detaljplaner visade på ett underskott om -1 mnkr. Nämnden är befriad från ansvar för ekonomiskt resultat för dessa ramar.

Kommunens bolag

Intäktsutvecklingen för kommunens bolag och kommunalförbund var över lag god. Flera bolag redovisade ett lägre resultat 2023 jämfört med de senaste åren. Detta

förklaras framför allt av högre kostnader för lokaler och mark, el, drift- och underhåll, räntor samt säkerhet. De bolag som redovisade störst vinster 2023 är MKB Fastighets AB, Sydskaanes avfallsaktiebolag (SYSAV), Malmö kommuns parkering AB samt Copenhagen Malmö Port AB (CMP).

Investeringar

Årets investeringar för nämnderna uppgick till totalt 2 749 mnkr (2 770 mnkr inklusive finansiell leasing) vilket är högre än föregående år, men lägre än budgeterat. Den totala avvikelserna mot budget uppgick till 878 mnkr. Avvikelsen förklarades av såväl projekt som skjutits framåt i tiden som av projekt som blivit dyrare alternativt billigare än budgeterat. De totala investeringarna i kommunens bolag och kommunalförbund uppgick under året till 3 061 mnkr. Samtliga nämnder utom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har investerat mindre än eller lika mycket som den anslagna investeringsramen under 2023.

I samband med Ekonomisk prognos 2023 beslutade kommunfullmäktige att utöka gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens investeringsram för år 2023 med 5 mnkr med finansiering genom omfördelning från tekniska nämndens investeringsram. Därmed uppgår den totala budgeten till 20 mnkr för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Utfallet uppgår dock till 22 mnkr. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har under hösten 2023 investerat i köksutrustning som används för undervisning. Investeringarna skulle ha genomförts 2024 men färdigställdes tidigare än beräknat. Investeringsutfallet ligger därmed 2023 vilket innebar att investeringsramen överskreds.

Avsättning till resultatutjämningsreserven

Resultaträkningen utgör underlag för avstämning mot kommunallagens krav på ekonomisk balans. Enligt gällande regelverk ska realisationsvinster inte räknas med i årets resultat i balanskravsutredningen. Årets realisationsvinster uppgick till 13 mnkr. Resultatet för år 2023, justerat enligt kommunallagens krav, uppgick till +321 mnkr.

Enligt kommunallagen finns en möjlighet att avsätta positiva resultat till resultatutjämningsreserven (RUR). Reserven kan disponeras kommande år om skatteintäkterna påverkas negativt till följd av en försvagad konjunktur. Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer kan avsättning ske då resultatet överstiger 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket motsvarar 244 mnkr för år 2023. Vidare får resultatutjämningsreserven högst uppgå till 30 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, vilket motsvarar knappt 7 mdkr. Under dessa förutsättningar kan 321 mnkr minus 244 mnkr, det vill säga 77 mnkr avsättas till resultatutjämningsreserven.

God ekonomisk hushållning

Den sammantagna bedömningen är att Malmö stad har en fortsatt stark ekonomisk ställning och att den ekonomiska hushållningen är god, vilket ger förutsättningar att möta en framtida utveckling och de ekonomiska utmaningar det kan komma att innebära.

Resultatöverföring

I samband med kommunfullmäktiges behandling av årsredovisning ska kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige vilka justeringar av kommunbidrag och investeringsramar som bör göras för nämnderna nästkommande år med anledning av kommunens ekonomiska resultat.

Det finns ingen redovisningsmässig möjlighet för en kommun att överföra resultat mellan åren. Det förfarande som benämns som resultatöverföring handlar i praktiken om att utöka budgetramen för en nämnd med anledning av att nämnden föregående år redovisat överskott eller minska budgetramen för en nämnd utifrån redovisade underskott. För att kunna öka budgetramen för en nämnd krävs att det finns avsatta resurser i budgeten eller att en omfördelning kan ske från nämnder som redovisat underskott föregående år till nämnder som redovisat överskott.

Underskott hos nämnderna

Fritidsnämnden redovisade ett underskott om 3 mnkr. I delårsrapporten prognostiserades ett nollresultat. Huvudorsaken till underskottet var att fritidsnämnden från och med den 30:e oktober 2023 övertog driften av Hyllie sportcenter efter konkursen av Hyllie sportcenter Arena AB, som var nämndens upphandlade part för att sköta driften av anläggningen. Detta påverkade nämndens helårsresultat negativt med cirka 5 mnkr. Fritidsnämnden uppger i sin årsanalys att de kunde begränsa underskottet, men nämnden lyckades inte nå ett nollresultat för året. Stadskontoret föreslår ingen justering av nämndens kommunbidrag för 2024, med tanke på att underskottet berodde på en händelse av engångskaraktär som inträffade mot slutet av året.

Stadskontoret kan konstatera att grundskolenämnden under 2023 inte haft en ekonomi i balans. Nämndens resultat blev -43 mnkr vilket motsvarar cirka 0,8 % av kommunbidraget. Sett över en 10-årsperiod har nämnden god budgetföljsamhet, och det är av vikt att nämnden framöver uppvisar detta då konjunkturutsikterna de kommande åren ser ut att bli sämre och dessutom är behäftade med relativt stor osäkerhet. Med tanke på att nämnden vidtar åtgärder och har en planering för att anpassa sin ekonomi utifrån rådande omvärldsförutsättningar, föreslår stadskontoret ingen justering av nämndens kommunbidrag för 2024.

Förskolenämndens resultat uppgick till -1 mnkr. Kommunfullmäktige beslutade under 2023 att ansvarsbefria nämnden för underskott som är hänförligt till utökat antal barn i verksamheten i förhållande till vad som prognostiserats i budget. Detta underskott är större än nämndens totala budgetavvikelse. Stadskontoret föreslår därmed ingen justering av nämndens kommunbidrag för 2024.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden redovisade ett underskott på 18 mnkr. I sin årsanalys beskriver nämnden flera åtgärder som vidtagits inom de verksamheter som uppvisade underskott. Dessa innefattar översyn av korttidsplatser, minskning av antalet bemanningssjuksköterskor samt införande av Malmömodellen inom hemtjänsten. Åtgärderna ska fortsätta under 2024. Stadskontoret bedömer att hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetar med att uppnå ekonomisk balans. Därför föreslår stadskontoret att ingen justering sker av nämndens kommunbidrag för 2024 för 2023-års underskott.

Funktionsstödsnämndens redovisade ett underskott på 211 mnkr. Detta är 4 mnkr mer än nämnden har erhållit resultatbefrielse för från kommunfullmäktige i samband med extra prognos per oktober månad. I sin årsanalys beskriver nämnden utvecklingsarbetet med behovsbedömningar som genomförts under året. Detta syftar bland annat till att säkerställa en relevant resursfördelning samt till att begränsa kostnadsökningar. Nämnden beskriver att en positiv utveckling har skett under hösten avseende timavlönade timmar, övertidstimmar samt årsarbetare inom LSS-boendena. Dock behöver arbetet fortsätta under 2024 för att nämnden ska uppnå en ekonomi i balans. Stadskontoret bedömer att funktionsstödsnämndens arbete med att uppnå ekonomisk balans fortlöper. Därför föreslår stadskontoret att ingen justering sker av nämndens kommunbidrag för 2024 för den del av 2023-års underskott för vilket nämnden inte redan erhållit resultatbefrielse. Nämnden kommer i enlighet med beslut i samband med extra prognos per oktober månad att lämna en extra prognos per februari månad till kommunfullmäktige.

Resultatöverföring 2023

Det finns inga medel avsatta för resultatöverföring i budget 2024 och det är inte att föredra att de nämnder som 2023 visar underskott ska få minskat kommunbidrag under 2024. Det föreslås att inte heller nämnder som redovisat överskott får utökade medel under 2024.

Justering investeringsram

För år 2023 var det en nämnd som investerat mer än den anslagna investeringsramen, övriga nämnder redovisar en positiv avvikelse. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har för 2023 tilldelats en investeringsram om totalt 20 mnkr och utfallet blev 22 mnkr. Avvikelsen är av engångskaraktär.

Det föreslås ingen justering av nämndernas investeringsramar för 2024. Bedömningen är att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden genom sina respektive åtgärder kommer ligga inom budgeterade ramar 2024. Historiskt sett har kommunen årligen investerat för mindre belopp än budgeterat på grund av att investeringsobjekt förskjutits framåt i tiden och det kommer troligen även ske förskjutningar från 2024 till 2025. Bedömningen är därför att de tidsmässiga förskjutningarna av investeringsobjekt från 2023 till 2024 kan rymmas inom den budgeterade ramen för 2024.

Ansvariga

Anna Westerling Ekonomidirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör